

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 Stockholm

AF ./ riksåklagaren ang. ringa narkotikabrott
(Svea hovrätts dom den 6 mars 2025 i mål B 16637-24)

Högsta domstolen har förelagt mig att svara skriftligen på AFs överklagande.

Jag har inför mitt yttrande återupptagit och kompletterat förundersökningen med förhör enligt 23 kap. 9 § rättegångsbalken med CL. Även AF har hörts på nytt. Uppgifterna finns redovisade i tilläggsprotokoll jämte beslut i åtalsfrågan gällande CL, se bilaga.

Min inställning

Jag bestrider ändring av hovrätts dom och avstyrker prövningstillstånd.

Bakgrund

AF åtalades vid tingsrätten för *ringa narkotikabrott* enligt följande gärningsbeskrivning.

AF har olovligen innehaft 0,10 gram 3-CMC, som är narkotika. Det hände den 6 augusti 2024 på Changegroup, Vasagatan 20 A, Västerås, Västerås stad.

AF begick gärningen med uppsåt.

Därutöver framställdes yrkanden angående förverkande och beslag.

AF förnekade gärningen. Han uppgav att han hade haft en fest i bostaden tre eller fyra veckor innan han växlade in mynten, men att han hade svårt att tänka sig att någon lagt narkotikan där. Tingsrätten ogillade åtalet. Tingsrätten fann utrett att narkotikan hade anträffats i samband med att AF skulle växla in mynt till sedlar. Det var enligt tingsrätten inte utrett hur narkotikan var förpackad, vem som hade anträffat narkotikan eller omständigheterna kring anträffandet i övrigt. Vidare sänkades det enligt tingsrätten mot AFs nekande utredning som band honom till narkotikan. Det var sålunda inte ställt bortom rimligt tvivel att AF hade känt till att det låg narkotika bland de mynt som han hade lämnat in för växling. Tingsrätten beslutade att förverka narkotikan jämte emballage.

Åklagaren yrkade i hovrätten bifall till sitt åtal.

Hovrätten avgjorde målet utan huvudförhandling.

Hovrätten biföll åtalet och dömde AF för ringa narkotikabrott enligt 1 § första stycket 5 p och 2 § narkotikastrafflagen. Påföljden bestämdes till 30 dagsböter. Hovrätten ansåg att AF måste ha varit medveten om risken för att det fanns narkotika i påsen och att han varit likgiltig inför denna omständighet. AF hade också enligt hovrätten inte lämnat någon rimlig eller konkret förklaring till varför narkotikan fanns i påsen som han lämnade in.

Överklagandet till Högsta domstolen

AF yrkar att han ska frikännas från åtalet.

AF har till stöd för sitt överklagande anfört i huvudsak följande. Efter hovrättens dom berättade CL för honom att denne i samband med en fest hade lagt en påse med narkotika i den låda där han förvarade sina mynt och senare på kvällen glömde att ta med sig narkotikan. CL uppgav att han fått skuldkänslor efter att ha hört att AF hade blivit dömd.

Mitt beslut gällande förundersökningen

Jag beslutade den 16 februari 2026 mot bakgrund av de uppgifter som hade framkommit om att återuppta förundersökningen. Samtidigt förordnade jag om att CL skulle höras och delges misstanke om ringa narkotikabrott samt uppdrog åt assistentåklagaren Aaricia Brask att se till att detta och övriga åtgärder beslutet kunde föranleda skyndsamt vidtogs.

Av den kompletterande utredningen framgår att AF den 20 februari 2026 hördes på nytt angående händelsen och sina kontakter med CL. Förhöret med CL ägde rum den 30 mars 2026. Båda förhören redovisades den 7 april 2026 i tilläggsprotokoll till riksåklagaren. Av beslut samma dag framgår vidare att Aaricia Brask har beslutat att inte väcka åtal mot CL. Motiveringen är att det inte föreligger tillräckliga skäl att väcka åtal eftersom man med hänsyn till bevisningen på objektiva grunder inte kan förvänta sig en fällande dom.

Rättslig reglering

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva hovrättens dom. Förutsättningarna för att Högsta domstolen ska bevilja prövningstillstånd framgår av 54 kap. 10 § första stycket rättegångsbalken.

Prövningstillstånd för enligt 54 kap. 10 § första stycket 2 rättegångsbalken meddelas om det finns synnerliga skäl för en sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag. I propositionen till den nu aktuella bestämmelsen uttalades att utrymmet för prövningstillstånd vid sidan av prejudikatdispensen bör vara ytterst begränsat. De fall som kan komma i fråga är resningsfallen och därmed jämförbara mycket sällsynta situationer. Vidare angavs att prövningstillstånd bör kunna medges i den utsträckning som de extraordinära rättsmedlen kan tillämpas. Den närmare innebörd som resnings- och domvillogrunderna getts i praxis bör vara vägledande också inom den ordinära fullföljdens ram (se prop. 1971:45 s. 90 f.).

Enligt huvudregeln i 58 kap. 2 § 4 rättegångsbalken får resning beviljas, om någon omständighet eller något bevis som inte tidigare har förebringats åberopas och dess förebringande sannolikt skulle ha lett till att den tilltalade frikänts eller till att brottet hänförts under en mildare straffbestämmelse än den som tillämpats. Även om det inte föreligger någon sådan sannolikhet får resning enligt samma punkt beviljas om det, med hänsyn till vad som åberopas och i övrigt förekommer, finns synnerliga skäl att på nytt pröva frågan om den tilltalade har förövat det brott för vilket han dömts (den s.k. tilläggsregeln).

När det gäller huvudregeln uttalar Lars Welamson/Johan Munck att sannolikhetskravet inte hänför sig till ett visst rättsfaktum utan till en viss bedömning. Vad som ska prövas är vad utgången sannolikt skulle ha blivit om omständigheten eller beviset hade förebragts i rättegången. Welamson/Munck konstaterar att oriktig bevisvärdering i och för sig inte är resningsgrund och att det nya materialet alltså måste ha ett visst bevisvärde. Vidare måste det nya materialet sättas i relation till värdet av den tidigare förebragta bevisningen. Ju mera övertygande den tidigare förebragta bevisningen till stöd för domen ter sig, desto större krav måste ställas på det nya materialet för att resning ska komma i fråga (se Welamson, L., och Munck, J., Processen i hovrätt och Högsta domstolen, Rättegång VI, 6 uppl., 2022 s. 211 f.).

Syftet med tilläggsregeln är enligt förarbetena att vid en lägre sannolikhetsgrad än enligt huvudregeln möjliggöra resning, nämligen när redan det nya materialet är ägnat att framkalla tvivel om den tilltalades skuld till brottet (se a.a. s. 213 samt rättsfallen NJA 1992 s. 625 och Högsta domstolens avgörande den 21 mars 2018 i mål Ö 4066-17 p. 25).

Min bedömning

Inledningsvis konstaterar jag att hovrätten till skillnad från tingsrätten på samma utredning har gjort en annan bedömning och dömt AF för ringa narkotikabrott. När det gäller bevisvärdering bör finnas ett relativt stort

utrymme att kunna godta olika bedömningar utan att den ena kan anses vara oriktig. Vidare utgör oriktig bevisvärdering i sig inte resningsgrund.

De uppgifter som CL har lämnat i förhör är förhållandevis kortfattade och detaljfattiga. CL har erkänt ringa narkotikabrott bestående i innehav av 0,10 gram 3-CMC, som är narkotika. CL har uppgett att han vid besök hos AF, som han tror ägde rum i samband med en grillfest, brukade narkotika i dennes datorrum och sedan lade narkotikan i AFs myntpåse. Senare i samma förhör säger han att han tog en lina i rummet och sedan "bara lagt påsen" där.

Det kan noteras att AF enligt tingsrättens dom har uppgett att pengarna i spargrisen tillhörde honom, att pengarna förvarades i en plastlåda samt att lådan låg i hallen. Det var dessa pengar (mynt) som han tömde i en fryspåse och tog med till växlingskontoret där narkotikan kom att anträffas. I det senare förhöret med AF har han uppgett att CL sagt till honom att denne lagt påsen med narkotika i en låda i gästrummet var han förvarade pengar och parfym m.m.

Av vad som redogjorts för ovan kan konstateras att de lämnade uppgifterna angående narkotikan och var den ska ha förvarats inte överensstämmer vare sig mellan de hörda eller vad AF har uppgett vid olika förhörstillfällen. De uppgifter som CL har lämnat synes vara tillrättalagda för att söka överensstämja med de uppgifter som AF har lämnat i det senaste förhöret. Båda har därvid uppgett att narkotika förvarades i ett särskilt rum på övervåningen, ett gästrum eller datorrum, till skillnad från vad AF tidigare uppgett.

Handläggande åklagare har inte funnit att bevisningen mot CL, trots hans erkännande av gärningen, har sådan styrka att en fällande dom kan förväntas och därmed beslutat att inte väcka åtal mot honom. Jag gör inte någon annan bedömning i denna del.

Mot bakgrund av vad som har framkommit inom ramen för den återupptagna förundersökningen och vad som tidigare har framkommit anser jag att det har varit riktigt av hovrätten att döma AF för den åtalade gärningen. Det är inte sannolikt att, om CLs uppgifter funnits tillgängliga i hovrätten, detta hade lett till att AF hade frikänts. Inte heller finns det till följd av de nya uppgifterna synnerliga skäl att pröva AFs skuld på nytt.

Jag avstyrker prövningstillstånd.

Bevisning

Jag ber att få återkomma med bevisuppgift och synpunkter på målets fortsatta handläggning för det fall Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd i målet.

Eva Thunegard

Tord Edlund

Bilaga:

Tilläggsprotokoll och beslut i åtalsfrågan gällande CL

Kopia till:

Utvecklingscentrum

Åklagarkammaren i Västerås (AM-146461-24)

Assistentåklagaren Aaricia Brask